అవునా?

ఓ రాత్రి -

"ఈ రోజే ఆఖరు రోజు. రేపట్నుంచి ఇంక దీంతో పనుండదు" అన్నాడు రామం అలారం సెట్ చేస్తూ.

"అవునా?" అని అడిగింది సీత.

సీత అలా 'అవునా?' అని అనడం ప్రశ్నలా కాక 'నువ్వు అవుననుకుంటున్నావు - కానీ - అది అవును కాదు - కాదు' అని అన్నట్టు ఉంటుంది. అందులోని ధ్వనీ, వ్యంగ్యం రామానికి వినిపిస్తుంది కూడా. ఐనా అవేం పట్టించుకోకుండా -

సీత 'అవునా' అని అనడంలోని అందాన్నీ - 'అవునా' అని అంటూ సీత నవ్విన నవ్వునీ - నవ్వుతూ సీత వెనక్కి తోసుకున్న జడనీ చూస్తుండిపోయాడు.

"రిటైరైపోతోంటే అందరూ బాధ పడతారనుకున్నాను. నువ్వేంటో చిన్న పిల్లలు వేసవి సెలవులొస్తోంటే ఎంత సంబరపడిపోతారో అంతకన్న ఎక్కువ సంతోష పడిపోతున్నావు" అంది సీత పక్క మీద ఒక పక్కకి జరుగుతూ.

"నేనొక్కడినే రిటైరౌతోంటే అలానే అనుకునే వాడినేమో. నాతో పాటు నువ్వూ రిటైరైపోతున్నావుగా. ఇంక జీవితమంతా ఇద్దరం హాయిగా గడిపెయ్యచ్చు. ఐనా చిన్న పిల్లలకి వేసవి సెలవులెన్నాళ్ళుంటాయి - రెండూ - మహా ఐతే మూడూ - నెలలు. మరి మనకో - ఇంక జీవితమంతా సెలవే" అన్నాడు సీత ఖాళీ చేసిన పక్క - పక్క మీద వాలుతూ, రామం.

"అవునా?" అంది సీత మళ్ళీ, ఇందాక అన్నట్లే.

"నా సంగతి సరే - రిటైరైపోతున్నందుకు నీకెలా ఉంది?" అని అడిగాడు రామం.

"నేను రిటైరవడం లేదుగా - రిజైన్ చేస్తున్నానుగా-"

"ఏ రాయైతేనేం కానీ - నువ్వూ రేపట్నుంచీ ఆఫీసుకి వెళ్ళవు. నాది వాళ్ళు చేసే రిటైర్మెంటైతే నీది వాలంటరీ - అంతేగా?"

"నేను స్వయంగా స్వచ్ఛంద పదవీ విరమణ చేస్తున్నాను. అంటే నాకు నచ్చే కదా?"

"నేను రిటైరౌతున్నాను కదాని నువ్వు కూడా ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేస్తున్నావు కదూ?"

"అవునేమో-" అంది సీత నవ్వుతూ. నవ్వుతూ అంటే అంతకు ముందు సీత నవ్వడం లేదని కాదు. సీత మొహమూ, కళ్ళూ ఎప్పుడూ నవ్వుతూనే ఉంటాయి. ఐతే నవ్వాల్సి వచ్చి సీత నవ్వినప్పుడు ఆ నవ్వు నవ్వు పైన నవ్వులా ఉంటుంది. అది పన్ను మీద పన్నులా అందంగా ఉంటుంది.

"నువ్వు నా కోసం ఇలా చేస్తోంటే నాకు -" అని రామం అంటూండగానే మధ్యలో ఆపేసి - "ఆనందంగా ఉంటుంది" అంది సీత.

"అలా అంటావేంటి సీతా - నా కోసం నువ్విలా చేస్తోంటే నాకు బాధగా ఉంది".

అనామకుడు

"మూడు నెలల క్రితం 'నువ్వు రిటైరౌతున్న రోజే నేనూ రిటైరౌతున్నాను' అని నేను అన్నప్పుడు 'ఎందుకు సీతా నువ్వు మానెయ్యడం' - అని నోటితో అంటూ కళ్ళతో ఆనందపడిపోలేదూ నువ్వు?"

"అలా అంటావేంటి సీతా?"

"ఇంక ఆ విషయం వదిలెయ్యి. రేపు పొద్దున్న మనం మా ఆఫీస్‌కి వెళ్ళాలి - గుర్తుందా?"

"ఆఁ అక్కడ మీ కొలీగ్స్ మనకి ఫేర్వెల్ పార్టీ ఇస్తున్నారుగా - అది అవగానే నేను మా ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోతాను. నువ్వు సాయంత్రం మా ఆఫీస్‌కి వచ్చెయ్యి. అక్కడ మా వాళ్ళు ఇచ్చే ఫేర్వెల్ పార్టీ -"

"మా వాళ్ళూ ముందు సాయంత్రమనే అన్నారు. నేనే చెప్పాను. నీ ఫేర్వెల్ పార్టీకి నేను సాయంత్రం మీ ఆఫీసుకి వెళ్తానని. నేను లేకుండా నువ్వు రిటైర్మెంట్ పార్టీ తీసుకోవని చెప్పాను. నిజమే కదా?" అంది సీత రామానికి దగ్గరగా జరుగుతూ.

"నిజాలలోకెల్ల నిజం. నువ్వు రాలేకపోతోంటే నేను అసలు పార్టీయే వద్దని చెప్పేసి ఉండేవాడిని" అన్నాడు రామం సీతని దగ్గరగా తీసుకుంటూ.

"నేనూ అదే చెప్పాను" అంది సీత.

"ఇంతకీ నేను రావడం నీకు ఇష్టమేనా? లేక....." అంటూ ఆగాడు రామం.

"నేనేం చెప్పను-" అంది సీత తన తలని రామం గుండెల మీద పెట్టుకుంటూ.

"నీకేం అనిపిస్తే అది చెప్పు" అని అన్నాడు రామం సీత జడతో ఆడుకుంటూ.

"నేనేం అనుకుంటానో నీకు తెలియదా?"

సీత అలా అంటున్నప్పుడు రామానికి తెలియకుండా రామం కళ్ళు తడి అయ్యాయి. అదేసమయంలో గుండెల మీద వెచ్చగా తడి తగిలింది. సీత మొహాన్ని రెండు చేతులతోనూ ఎత్తాడు. సీత రెండు కళ్ళలోనూ తడి. రామం కళ్ళలో ఉబికిన తడే. ప్రేమ తడి.

అతడే -

ఇద్దరి గుండెల్లోనూ ఆనందంగా స్రవిస్తోంది - ఇద్దరి కళ్ళలోనూ ఆర్తితో ద్రవిస్తోంది.

అదే - వాళ్ళని ఇన్నేళ్ళుగా - ఒకరికొకరుగా - ఒకరిగా చేస్తోంది.

❁ ❁ ❁

మర్నాటి రాత్రి -

"నువ్విచ్చిన ఫేర్వెల్ స్పీచ్ వింటోంటే నాకు ఏడుపొచ్చింది."

"నీ స్పీచ్ వింటున్నప్పుడు నాకూ ఏడుపొచ్చింది."

"నువ్వలా నన్ను పొగిడేస్తోంటే - నా వల్లే ఇన్నాళ్ళూ నువ్వు సుఖంగా ఉద్యోగం చెయ్యగలిగానని చెప్తోంటే-"

"నాకూ అంతే - నేనే లేకపోతే నువ్వు ఉద్యోగమే చెయ్యగలిగే దానివి కాదని నువ్వు చెప్తోంటే-"

"అది నిజం. నిజంగా నిజం."

"నేను చెప్పిందీ నిజమే."

"సర్లే, మనం ఇలా మాట్లాడుకుంటూ ఉంటే పరస్పర డబ్బాలా ఉంటుంది."

"అవును - మనం ఒకరినొకరం పొగుడుకోవడం - ఒకరికొకరం థాంక్స్ చెప్పుకోవడం - సిల్లీగా ఉంటుంది."

"నలుగురి మధ్యా నిలబడినప్పుడు తెలియకుండా చెప్పేసుకున్నాం. అది సరే - మీ వాళ్ళూ, మా వాళ్ళూ ఇద్దరూ మనకి ఒక రకం గిఫ్టే ఇచ్చారే-"

"వాళ్ళు ఏం కావాలని అడిగారు. నేను చెప్పనన్నాను".

"నేను అదే అన్నాను. ఏం కావాలో మనం ఏం అడుగుతాం?"

"చెప్పేవాళ్ళూ ఉన్నారు. ఒక విధంగా అది మంచిది కూడా. ఉన్న వస్తువో - అక్కర్లేని వస్తువో రాదు."

"ఇచ్చిన వాళ్ళకీ, వాళ్ళు ఇచ్చిన వస్తువు మనకి ఉపయోగపడుతుంది కదా అన్న తృప్తి ఉంటుంది."

"ఇద్దరికీ సీతారాముల విగ్రహాలే వచ్చాయి - నీకు వెండివీ - నాకు పాలరాయివీ".

"మీ వాళ్ళకీ - మా వాళ్ళకీ - ఇద్దరికీ - ఒక్కలాంటివే ఇవ్వాలని ఎందుకు అనిపించిందంటావు?"

"మనం సీతారాములం అని అనిపించిందేమో వాళ్ళకి - ఇద్దరికీ అనిపించడంలోనే ఉంది వింత."

"నన్ను ఆఫీసులో అందరూ అదే అంటారు - శ్రీరామచంద్రుడి లాంటి వాడిననీ - అలా ఆఫీస్ అవగానే ఇలా నీ దగ్గరకి వచ్చేస్తానని."

"నాకూ అదే పేరు- వాళ్ళతో కలిసి సినిమాకో, షాపింగ్‌కో రానని".

"మనమే సీతారాములం" అని రామం అంటోంటే -

"విడిపోని సీతారాములం" - అంది సీత.

"నన్ను వదిలి నువ్వు వెళ్ళిపోవన్నమాట - అమ్మయ్య" అన్నాడు రామం.

"సీత వెళ్ళిపోలేదు - రాముడే"- అంటూ ఆగింది సీత.

"ఆ రాముడు సీతని వదిలి ఉండగలిగాడు. ఈ రాముడు -" అంటు ఆగిపోయాడు రామం.

"ఇంక పడుకుందాం లే" అంటూ లేచింది సీత.

"లైటాపెయ్యి" అన్నాడు రామం.

"అలారం ఆరింటికి పెట్టి-" అని సీత

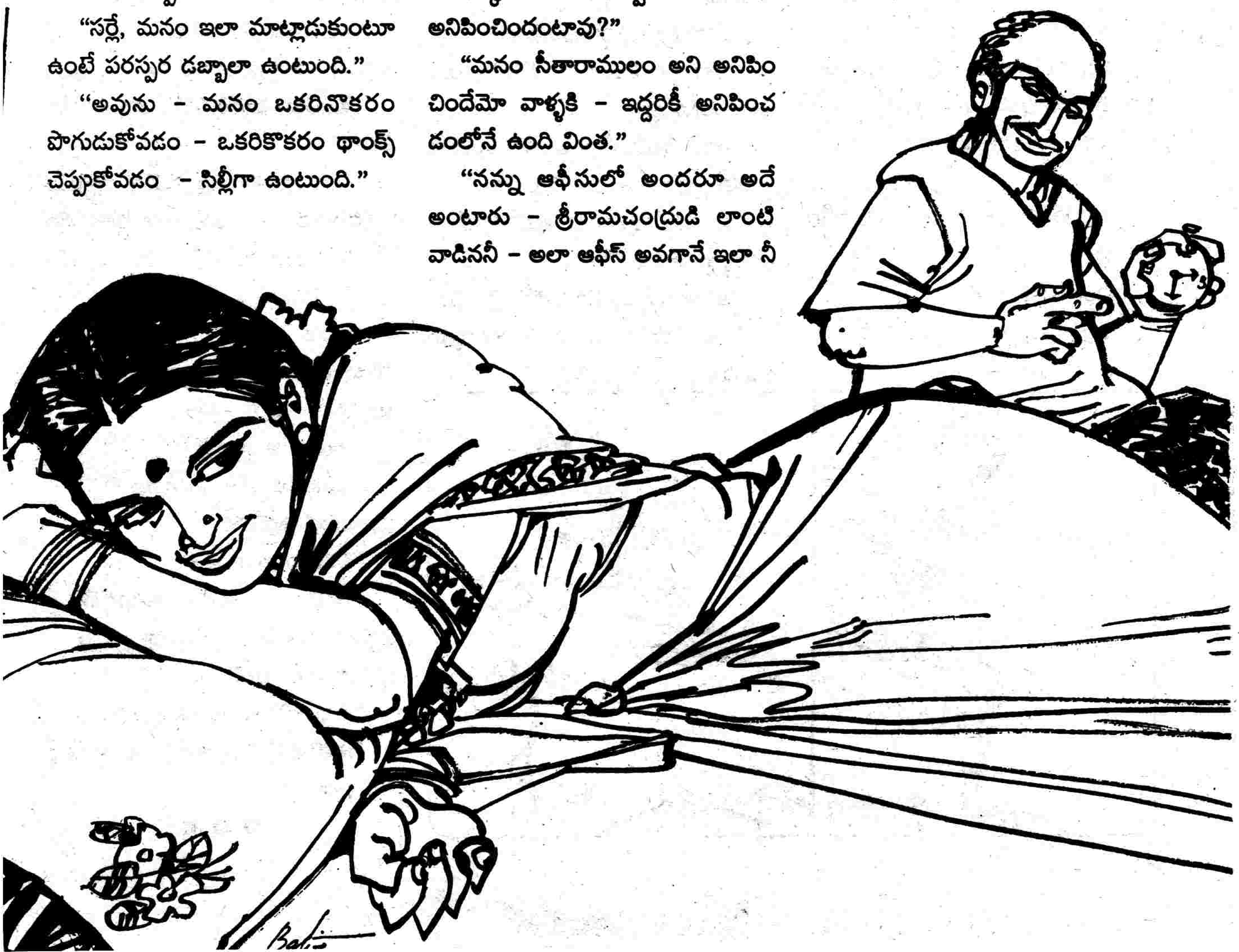

అంటోంటే-

"ఈ రోజు నుంచీ అలారం అక్కరలేదు సీతా - మరిచిపోయావు చూసావా-" అన్నాడు రామం నవ్వేస్తూ.

ఐనా సీత అలారం సెట్ చెయ్య సాగింది.

"ఏంటది సీతా - వద్దన్నా ఆ పనే చేస్తున్నావు. రేపట్నుంచీ ఒక టైంకి లేవాలని లేదు. ఈ సమయానికే తిండి తినాలని లేదు. రాత్రి తొందరగా పడుక్కోవాలని లేదు."

"మనిష్టం వచ్చినట్లు మనం ఉండచ్చు కదూ?" అంది సీత.

"అవును. నువ్వు ఇన్నాళ్ళు ఆఫీస్ పనీ, ఇంటిపనీ చేసి అలిసిపోయావు. విశ్రాంతి తీసుకో. మనం ఇద్దరమేగా? ఎప్పుడేం కావల్సి వస్తే అది చేసుకోవచ్చు. అక్కర్లేక పోతే మానెయ్యచ్చు. ఎంత హాయి ఈ రిటైర్మెంట్?" అని రామం అంటోంటే -

"అవునా?" అని అంది సీత.

అదేమాట. అదే నవ్వు. అదే జడ విసురు. అదే ధ్వని. అదే వ్యంగ్యం.

"అవునూ" అన్నాడు రామం అనుమానంగా.

"పడుక్కో - రేప్పొద్దున్నే ఎయిర్‌పోర్ట్‌కి వెళ్ళాలి".

"ఎందుకూ?"

"రేపు పొద్దున్న అమ్మాయి వస్తోంది."

"ఎందుకూ?"

"మన దగ్గర ఆరేడు నెలలైనా ఉంటుంది."

"ఎందుకూ?"

"ఎందుకేంటి ఎందుకు? అమ్మాయి వస్తోందీ - కొన్ని నెలలు ఉంటుందీ అంటే ఆనందించకుండా ఎందుకూ అని అడుగుతావేంటీ?"

"హఠాత్తుగా వస్తోందెందుకు?"

"హఠాత్తుగా ఏం కాదు, కొంతకాలంగా అనుకుంటున్నదే."

"నాకు తెలియదే - ఇంతకీ ఎందుకు - అమ్మాయీ, అల్లుడూ సుఖంగా-"

"నీ కన్నీ అలాంటి ఆలోచనలే - అమ్మాయి కడుపులో-"

"ఆ - అమ్మాయి కడుపులో ఏమైంది?"

"అంత కంగారెందుకు - అమ్మాయి కడుపులో - నువ్వో, నేనో".

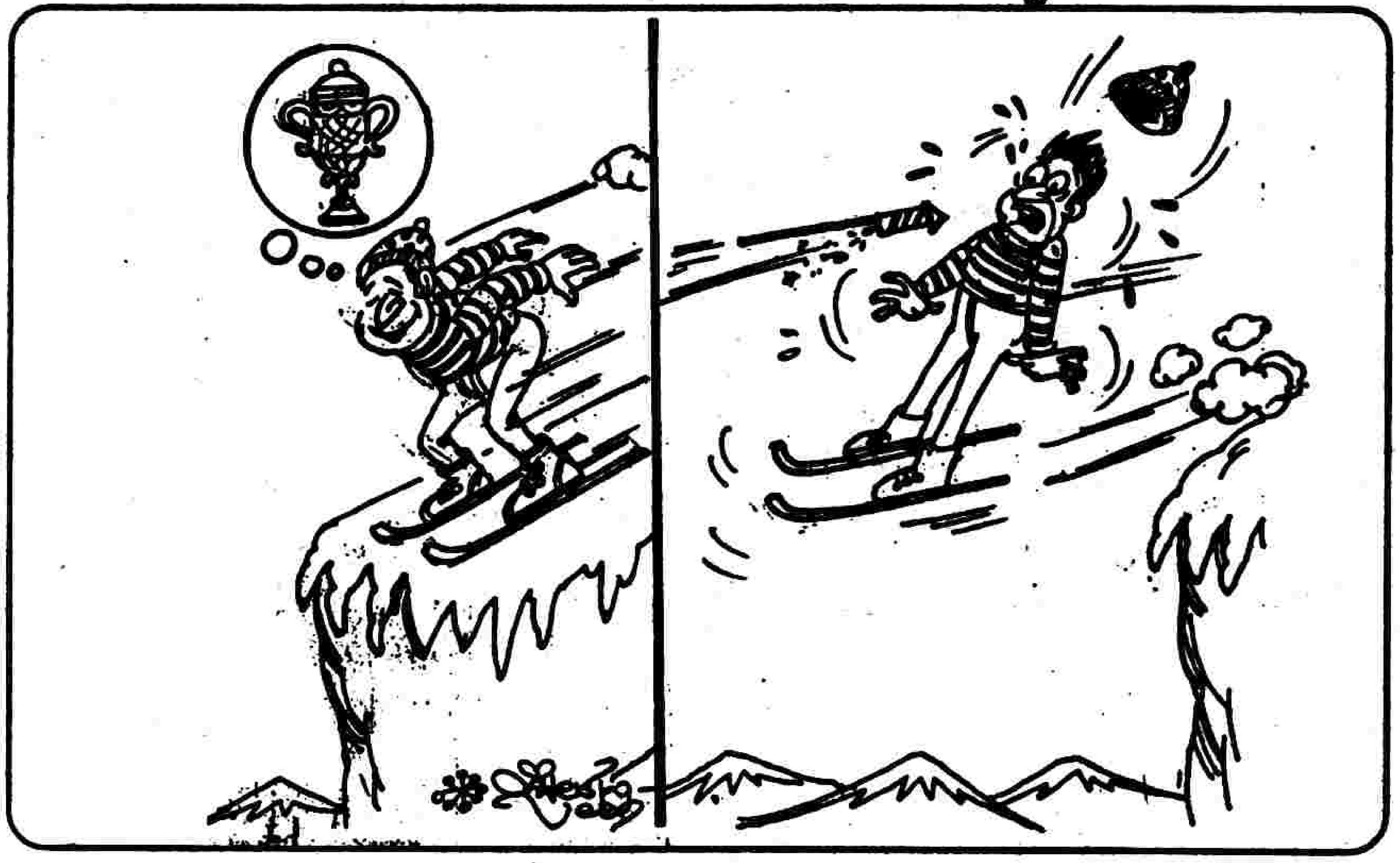

ముందు కాస్సేపు రామం సీత వైపు అర్థం కానట్లు చూసాడు. ఆ తర్వాత కాస్సేపు ఆనందంగా చూసాడు. అదీ అయ్యాక బాధగా చూసాడు.

"ముందుగానే నీకెందుకు చెప్పలేదనా బాధ?" అని అడిగింది సీత.

అవునన్నట్లు తలూపాడు రామం.

"నీ సంగతి నాకూ అమ్మాయికీ బాగా తెలుసు. చెప్పినప్పట్నుంచీ నువ్వు కంగారు పడి మమ్మల్నీ కంగారు పెట్టేస్తావు. రిటైరవడానికి ముందెందుకు - రిటైరయ్యాక ఐతే తీరిగ్గా ఉంటావని-"

"అమ్మాయి విమానంలో ప్రయాణం చెయ్యచ్చా?"

"చూసావా - నీ ధోరణి. మాకేదన్నా అయిపోతుందేమోనని నిరంతరం మధన పడుతూనే వుంటావు. అందుకే-"

"ఇంతకీ నువ్వు ఈ రోజే వాలంటరీ రిటైర్మెంట్ తీసుకోడానికి కారణం-"

"మనం ఇద్దరం ఒకే రోజు రిటైర్ అవుతామనే - ఐతే ఇది కూడా కలిసొచ్చింది."

"ఇంతకూ మనం రిటైర్ అవుతున్నట్లా లేదా?"

"నీకు కావల్సినట్లు మనం ఇద్దరమే ఒకరినొకరం చూసుకుంటూ కాలక్షేపం చేసుకునే రిటైర్మెంట్ ఐతే - మనం రిటైర్ అవడం లేదు."

"అంటే ఉద్యోగంలో మార్పొచ్చిందన్న మాట. ముందుగా అమ్మాయిని చూసుకునే ఉద్యోగం - ఆ తర్వాత-"

"ఊఁ - ఆ తర్వాత?"

"మనవణ్ణో - మనవరాలినో - చూసుకునే ఉద్యోగం."

"నీకెవరు కావాలేం?"

"తెలీదు - ఎవరైనా ఆనందమే - ఏదైనా మనది రిటైర్మెంట్లా లేదు - ప్రామోషన్‌లా ఉంది."

"అవునా?" అంటూ నవ్వింది సీత.

సీతతో పాటే సీత కళ్ళూ, వాటితో పాటే సీత జడా.

● ● ●

ఇంకొన్నాళ్ళ తర్వాత ఇంకో రాత్రి -

"పిల్ల రేపెళ్ళి పోతుందా?" అన్నాడు రామం బెంగగా.

"తీసికెళ్ళడానికేగా అల్లుడొచ్చింది?" అంది ఇంకేమనాలో తెలియదన్నట్లు సీత.

"అంటే - మనవరాలు కూడా -" ఇంక మాట్లాడలేక ఆపేసాడు రామం.

"అంతేగా మరి-" అంది సీత. అలా అంటున్న సీత గొంతు వణికింది.

"ఉంచమంటే-" అన్నాడు రామం.

"ఎవరిని?"

"అల్లుడినే - అమ్మాయినీ, మనవరాలినీ మన దగ్గర ఇంకొన్నాళ్ళు ఉంచమని అడిగితే?"

"ఎందుకుంచుతాడు?"

"పోనీ - మనవరాలిని ఉంచెయ్యమంటే-" అన్నాడు రామం ఉత్సాహంగా.

"ఏంటా వెర్రి? వాళ్ళ పిల్లలని మన దగ్గరెందుకుంచుతారు?"

"అదేం మాట సీతా? వాళ్ళ పిల్లేంటి? ఆ పిల్లని పేరుకి కన్నది మన అమ్మాయే ఐనా - కనిపించిందీ, ఈ ఆరు నెల్లూ పెంచిందీ నువ్వే కదా?"

"అవునా?"

"కాదా? అమ్మాయికి సిజేరియన్ అవడంతో తన తిన్న తను లేవలేకపోతోంటే - అమ్మాయికీ, మనవరాలికీ ఒకే చేత్తో అన్నీ చేసింది నువ్వు కాదూ? నీకేం ఓపిక ఎక్కువగా ఉందా? ఇందుకోసమే నువ్వు ఉద్యోగం కూడా మానేసావు. అలాంటప్పుడు మనవరాలు నీ పిల్ల కాకుండా ఎలా?"

తన దగ్గర రామం అలా ఆవేశంగా మాట్లాడ్డం సీతకి కొత్త.

"ఎందుకంత ఆవేశం? ఎవరి మీద కోపం? మన అమ్మాయి మీదేనా?" అంది.

"డెలివరీకని ఇక్కడికి పంపించేసాడు - చూసుకున్నదంతా మనమే కదా - పిల్ల పుట్టిందని తెలియచెయ్యగానే రెక్కలు కట్టుకుని వచ్చేసాడు - తన భార్యకీ - తన పిల్లకీ - ఇలా చెయ్యాలీ - అలా చెయ్యాలీ అని ఆర్డర్లివ్వడానికి - తనేం సాయం చేసాడు? ఇంతా చేసి పిల్లని తనతోపాటు తీసికెళ్ళిపోతున్నాడు-"

"నువ్వు మనవరాలిని వదిలి ఉండాలన్న ఆవేదనలో అర్థం లేకుండా మాట్లాడుతున్నావు. మన పిల్ల మనకి సాయం చెయ్యాలనే అనుకుటుంది కానీ మన చేత చేయించుకోవాలనుకోదు. మన అల్లుడూ అలాంటి వాడు కాదు. చేతనైన సాయం చేస్తాడే కానీ మనల్ని కష్టపెట్టాలని అనుకోడు. ఐనా మనం ఎవరికి చేసాం? మన పిల్లకీ, మన మనవరాలికే కదా?"

"ఆ చిన్నపిల్లని చూడకుండా నేనుండలేననిపిస్తోంది సీతా" అని బాధగా అంటున్న రామాన్ని చూస్తోంటే సీతకి జాలి కలిగింది.

ఆఫీసులో ఎన్నిప్రమోషన్‌లు వచ్చాయి? ఎంత మంచి పేరొచ్చింది? అక్కడ చక్కగా పనులు చేసేసుకోగలిగినవాడు - పిల్లల దగ్గరికి వచ్చేటప్పటికి ఎలా అయిపోతాడు. ఇప్పుడు మనవరాలి దగ్గర ఐతే మరీ బేల అయిపోతున్నాడు.

"దాని బుల్లి బుల్లి చేతులూ, కాళ్ళూ - దాని బూరి బుగ్గలూ, బోసి నోరూ - ఆ కూతలూ - నవ్వులూ - కేరింతలూ-"

"నాకు లేదూ ఆ బాధ?"

"లేదన్నానా? అందుకే మన దగ్గర ఉంచమని అడుగుదామని అంటున్నాను."

"నిన్నలా ఎవరైనా అడిగి ఉంటే నువ్వు ఏం చేసి ఉండేవాడివి?"

ఆ ప్రశ్న రామం ఊహించనిది. అది ఎక్కడో బలంగా తగిలింది.

"మావయ్య - అడగలేదు కదా" అన్నాడు ఏదో ఆలోచిస్తూ.

"నేనడిగింది - అడిగి ఉంటే నువ్వు ఏం చేసుండేవాడివి అని?"

"తెలియదు."

"తెలుసు. వద్దని ఉండే వాడివి. నాకు బాగా గుర్తుంది. మా అక్క డెలివరీ మా ఇంట్లోనే అయింది. ఆ పిల్లని మేం మా పిల్లగానే అనుకున్నాం. మా బావ వచ్చి పిల్లని దగ్గరకి తీసుకుంటే - మా పిల్లని తను లాగేసుకున్నాడని బాధపడ్డాను నేను. మమ్మల్ని సంప్రదించకుండా తనే పేరు పెడితే తల్లడిల్లిపోయాను. పిల్లకి మూడు నెల్లు రాకుండా తీసికెళ్ళిపోతోంటే మా నాన్న ఇలానే బాధపడ్డాడు. నాకైతే కోపం కూడా వచ్చింది. తర్వాతేమయ్యింది. మనమూ అదే చేస్తాం. అప్పుడు మనకి ఏమీ అనిపించలేదు. ఇప్పుడు ఇలా అవుతోంటే మనకి బాధ తెలుస్తోంది. అవునా?"

సీత 'అవునా' అని అనడంలో అంతకు ముందులా వ్యంగ్యం వినిపించలేదు - బాధే కానీ. సీత కళ్ళలో నవ్వు కనిపించలేదు - కన్నీటి చారే కానీ.

సీత మనోభావాల్ని అర్థం చేసుకున్నట్లు సీత జడ కదలకుండా ఒద్దికగా సీత ఒడిలో ఉండిపోయింది.

ఆ ఒడిలోకే తల దూర్చాడు రామం.